

ผลการประเมินคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบปีที่ผ่านมา

มาตรฐาน	การประเมินคุณภาพภายใน	
	ผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา	ผลการติดตามตรวจสอบ โดยหน่วยงานต้นสังกัด
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	ดี	ดี
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ดีเลิศ	ดีเลิศ
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดีเลิศ	ดีเลิศ
สรุปผลการประเมินในภาพรวม	ดีเลิศ	ดีเลิศ

สรุปผลภาพรวมของสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ

☐ ระดับ 1 (กำลังพัฒนา)
 ☐ ระดับ 2 (ปานกลาง)
 ☐ ระดับ 3 (ดี)
 ☒ ระดับ 4 (ดีเลิศ)
 ☐ ระดับ 5 (ยอดเยี่ยม)

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผ่านมา (รอบสาม)

โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. รอบสาม เมื่อวันที่ 19-21 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาโดยภาพรวมสรุปตามตัวบ่งชี้ได้ดังต่อไปนี้

ตารางสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม จำแนกตามกลุ่มตัวบ่งชี้

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษา)	น้ำหนัก (คะแนน)	คะแนนที่ ได้	ระดับ คุณภาพ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน			
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	10.00	9.54	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	10.00	9.55	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	10.00	8.92	ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	10.00	8.70	ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	20.00	8.40	พอใช้
ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10.00	8.00	ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	5.00	5.00	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและ ต้นสังกัด	5.00	4.82	ดีมาก
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์			
ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	5.00	4.00	ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็น เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	5.00	4.00	ดี
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม			
ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา	5.00	5.00	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทาง การปฏิรูป การศึกษา	5.00	5.00	ดีมาก
คะแนนรวม	100.00	80.83	ดี

โรงเรียนมีผลการประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับคุณภาพ ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 80.83

ผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ☒ รับรอง ☐ ไม่รับรอง

ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก

จุดเด่น

ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

จุดที่ควรพัฒนา

สถานศึกษาควรมีการทบทวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระ รวมถึงประสิทธิภาพของแผนการซ่อมเสริม

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553

1) ด้านผลการจัดการศึกษา

ผู้เรียนควรได้รับการปรับทัศนคติให้มีแรงจูงใจในการทำหน้าที่เข้าทดสอบอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรฝึกฝนทักษะด้านความรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาสู่ขั้นการวิเคราะห์ พยายามยกระดับการท่องจำของผู้เรียนมาเป็นการฝึกฝนใช้วิธีการที่หลากหลายในการหาคำตอบที่หลายมุมมอง ความคิด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการต่างๆ เหล่านั้นคัดกรองตัวเลือกที่เป็นตัวลวงออกจากคำตอบที่ถูกต้องได้มากยิ่งขึ้น เมื่อทำแบบทดสอบระดับวิเคราะห์ และควรเสริมทักษะให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์โจทย์คำถามให้ตรงประเด็นเพื่อลดความลังเล สับสนให้แก่ผู้เรียนที่เข้าสอบ

2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา

สถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาเทคนิคการนิเทศที่มุ่งประเด็นการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสังเกตชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเทคนิคการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ รวมทั้งเทคนิคการให้ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา เป็นต้น ควรเน้นการนำความรู้จากการอบรมพัฒนามาขยายผลให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้การนิเทศสามารถสะท้อนจุดควรพัฒนาและมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้ผู้รับการนิเทศนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริงมากยิ่งขึ้น

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูผู้สอนควรปรับปรุงรูปแบบการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งในส่วนของการวิเคราะห์ผู้เรียนด้านความรู้ ครูควรมีการวิเคราะห์เป็นระยะๆ ทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการที่ครูคุ้นเคยด้วยการทดสอบก่อนเรียน โดยปรับให้การทดสอบก่อนเรียนนี้ ทำล่วงหน้าก่อนมีการสอนจริงอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อให้ครูนำผลการทดสอบก่อนเรียนนี้ไปวิเคราะห์หาจุดเน้นและปรับเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะเป็นส่วนสนับสนุนให้การเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นๆ ของผู้เรียนให้เข้าใจได้ดีขึ้น เป็นต้น ซึ่งครูควรนำหลักการนี้ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม

4) มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาควรพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพให้มีระบบที่ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ขยายผลเพิ่มการมีส่วนร่วมด้วยการกระจายภาระงานการประกันคุณภาพให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้หลักวิชาการในการประเมินคุณภาพ เช่น วิจัยวิทยาการประเมินคุณภาพ เพื่อพัฒนาให้การประเมินตนเองสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้นรวมทั้ง พัฒนารูปแบบการจัดทำรายงานการประเมินตนเองให้ถูกต้องโดยเฉพาะการสรุปผลการประเมินที่เป็นปัจจัยภายในให้สอดคล้องกับผลการประเมินภายในตนเองเป็นไปตามหลักวิชา มุ่งเน้นการนำผลประเมินตนเองที่ได้ไปใช้วางแผนเพื่อพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อผุดงระบบการประกันคุณภาพ เกิดการรับรู้ของบุคลากรถึงคุณค่าของระบบการประกันคุณภาพเพื่อก้าวสู่การปฏิบัติงานอย่างท้าทายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างยั่งยืนสืบไป

สรุปสภาพปัญหา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สภาพปัญหา :

1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางเรียนอยู่ในระดับพัฒนา
2. ระบบการนิเทศภายใน สะท้อนข้อมูลเพื่อพัฒนาได้ค่อนข้างน้อย
3. พื้นฐานทางครอบครัวของผู้เรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีฐานะยากจน
4. ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนดัง

จุดเด่น :

1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา
2. โรงเรียนตั้งอยู่ในย่านชุมชน ที่มีความเข้มแข็ง ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี และผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. ผู้บริหารมีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีและบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูมีความมุ่งมั่น สามัคคี และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
5. โรงเรียนมีกฎ ระเบียบ ให้นักเรียนถือปฏิบัติอย่างชัดเจนและเคร่งครัด
6. โรงเรียนร่มรื่น สะอาด เอื้อต่อการเรียนรู้

จุดที่ควรพัฒนา :

จัดให้มีการทบทวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระ

บทสรุปผู้บริหาร

โรงเรียน บ้านทุ่งนาวิทยา ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลเขาบางแกรก อำเภอนongฉาง จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีบุคลากรสายบริหาร จำนวน 2 คน และมีบุคลากรครู ครูอัตราจ้าง และครูพี่เลี้ยง จำนวน 23 คน

1. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	ดี
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	(ระดับ 3)
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ดีเลิศ
	(ระดับ 4)
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดีเลิศ
	(ระดับ 4)

2. วิธีการพัฒนา / ผลที่เกิดจากการพัฒนา / หลักฐานสนับสนุน / แผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น

โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยาได้ดำเนินงานด้านการสร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยได้ดำเนินงานตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาของต้นสังกัด สภาพบริบท ปัญหาและความต้องการโดยเน้นการมีส่วนร่วม
- 2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ปฏิบัติงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- 4) จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 5) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อนำผลมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและส่งหน่วยงานต้นสังกัด

ผลการดำเนินงาน

1. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา : ดีเลิศ

2. หลักฐานสนับสนุน :

2.1) ครูมีความรู้และมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการอบรมตามโครงการคู่มือครู การอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด การเข้ารับการพัฒนาในระบบ TEPE Online ครบร้อยละ 100 และผ่านการอบรมจากหน่วยงานอื่นๆ ตามความสนใจ สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนในห้องเรียน และใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน

2.2) โรงเรียนมีความพร้อมทั้งในด้านสาธารณูปโภคและอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี มีความพร้อมด้านสัญญาณ Internet สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ทุกห้องเรียน มีหนังสือเรียน หนังสือเสริม เพียงพอกับนักเรียน

2.3) จัดให้มีสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น และภายในห้องเรียนมีระเบียบ สะอาด เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ส่งผลให้นักเรียนมีผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม มีผล การประเมินทักษะการคำนวณ การสื่อสาร การคิดและการเขียนสื่อความอยู่ในระดับดี

มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เช่น ทักษะการสืบค้น การใช้งาน การออกแบบจากคอมพิวเตอร์ นำมาจัดทำเป็นโครงงานด้านอาชีพและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การทำข้อสอบออนไลน์ การเรียนออนไลน์ ด้วยตนเอง มีคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร มีระเบียบวินัย มีมารยาทและ ปฏิบัติตนตามวิถีไทย วิถีชุมชนและท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5) โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง โดยมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ครบร้อยละ 100 เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ช่วยให้ครูได้ทราบชีวิตความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมทางบ้าน ของนักเรียน โดยการพบปะสนทนากับผู้ปกครอง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เจตคติซึ่งกันและกัน ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ทำให้ครูได้ข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียนอย่างแท้จริงและชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของ นักเรียนรายบุคคลได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

2.6) นักเรียนมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีน้ำหนัก ส่วนสูงและสมรรถนะตาม เกณฑ์ มีสุขภาพจิตที่ดี มีทักษะในการเล่นกีฬา ออกกำลังกายและแสดงออกทางดนตรี

3. แผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น :

แผนปฏิบัติงานที่ 1 : ส่งเสริมการพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครู การสอนแบบบูรณาการ และการใช้แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม

แผนปฏิบัติงานที่ 2 : บริหารงานโดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

แผนปฏิบัติงานที่ 3 : ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานเชิงบูรณาการด้านคุณธรรม งานอาชีพเน้นให้ผู้เรียนคิดเองทำเอง โดยใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ การค้นคว้าออกแบบเพื่อพัฒนา สมรรถนะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ส่วนที่ 2

วิเคราะห์บริบทโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

ส่วนที่ 2

วิเคราะห์บริบทโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

วิเคราะห์สภาพแวดล้อม โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

SWOT Analysis

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้ผู้บริหารรู้ จุดแข็ง จุดอ่อน สภาพภายในของโรงเรียน โอกาส และอุปสรรคของสภาพภายนอก ซึ่งจะช่วยทำให้ทราบว่าจะได้เดินทางไปถูกทิศทางและไม่หลงทาง นอกจากนี้ยังบอกได้ว่าองค์กรมีแรงขับไปยังเป้าหมายได้ดีหรือไม่ มั่นใจได้อย่างไรว่าระบบการทำงานในองค์กรยังมีประสิทธิภาพอยู่ มีจุดอ่อนที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา มีดังนี้

วิเคราะห์บริบทโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

(SWOT) สภาพภายนอก

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1.โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอก	1.โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ เดินทางสะดวก
2.ชุมชนสนับสนุนให้ความช่วยเหลือโรงเรียนดี	2.ประชากรในวัยเรียนลดลง เพราะประชาชน คุมกำเนิด
3.มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	3.บริเวณภายนอกโรงเรียนมีแหล่งยั่วเย้า เสพติด การพนันและมีร้านเกมหลายร้าน
4.โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	4.ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ไม่มีเวลา ดูแลบุตรหลาน
5.นักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ทุกคน	5.ครอบครัวแตกแยก
6.โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานเอกชน คณะกรรมการสถานศึกษา ในด้าน ทุนการศึกษาของนักเรียน	6.ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษาน้อย
7.รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ	7.ผู้ปกครองมีฐานะยากจน
8.โรงเรียนมีระเบียบ กฎหมาย ให้ถือปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	8.ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนดัง

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
9.คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน นักเรียน 10.โรงเรียนส่งเสริมกิจกรรมด้านประชาธิปไตยกับนักเรียน	9.ชุมชนขาดการควบคุมดูแลเทคโนโลยีที่เหมาะสม 10.นักเรียนใช้เทคโนโลยีไม่ถูกวิธี ไม่มีการคัดกรอง 11.สื่อเทคโนโลยีมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน 12.ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเสียบ่อย 13.บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถให้ทันต่อการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ 14.ผู้ปกครองขาดความคล่องตัวด้านสภาพการเงิน และขาดความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอน 15.ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ค่าใช้จ่ายสูง รายได้ไม่แน่นอน 16.สภาพเศรษฐกิจของนักเรียนค่อนข้างยากจน 17.นโยบายรัฐบาลเปลี่ยนแปลงบ่อย การศึกษาขาดความต่อเนื่อง 18.งบประมาณที่ได้รับจัดสรร เงินอุดหนุนรายหัวมีจำกัด 19.ผู้ปกครองขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา 20.มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงบ่อย จึงทำให้นโยบายการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย

วิเคราะห์บริบทโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา
(SWOT) สภาพภายใน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. มีโครงสร้าง นโยบายที่ชัดเจน 2. บุคลากรทุกฝ่ายมีความร่วมมือกันเป็นอย่างดี 3. โรงเรียนร่มรื่น สะอาด เอื้อต่อการเรียนรู้ 4. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในชุมชน 5. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี 6. สภาพแวดล้อมโรงเรียนเอื้อต่อการทำงานของบุคลากร 7. ครูเป็นคนพื้นที่ ย้ายออกน้อย 8. ครูสอนตรงตามวิชาเอก 9. บุคลากรมีความสามารถ 10. บุคลากรได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน 11. ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 12. ครูมีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง 13. มีการจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจน 14. มีการใช้เงินตามโครงการ งบประมาณที่ได้รับตรงตามแผน 15. มีการระดมทุนจากบุคคลภายนอก 16. การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบราชการ 17. ระบบการบริหารการเงิน มีการวางแผน ทำงานอย่างโปร่งใส	1. การดำเนินงานตามนโยบายยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง 2. บุคลากรทำงานหลายฝ่าย หลายหน้าที่ 3. ระบบงานของแต่ละฝ่ายยังไม่มี ความคล่องตัว 4. การกระจายงานไม่เท่าเทียมกัน 5. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมน้อยลง 6. นักเรียนไม่ตระหนักและไม่สนใจในการศึกษา 7. โรงเรียนมีอุปกรณ์ในการเรียนจำกัด 8. นักเรียนมีข้อจำกัดด้านการเงิน 9. ครูขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนางานให้ดีขึ้น 10. ครูมีภาระงานพิเศษมากเกินไป ทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ 11. ครูขาดแคลนในบางสาขาวิชา 12. ครูยังขาดทักษะในด้านการสอน 13. ระเบียบการเงินการเบิกจ่ายเงิน ค่อนข้างยุ่งยาก 14. งบประมาณจัดสรรมาเร่งด่วน ต้องเร่งดำเนินการ 15. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน 16. วัสดุ ครุภัณฑ์ มีสภาพเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย 17. ขาดห้องสำนักงานประจำตึก

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
18.เจ้าหน้าที่การเงินมีความรู้ความสามารถ ทำงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ 19.มีอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 20.ผู้บริหารมีคุณธรรม เป็นแบบอย่าง 21.ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอย่างดี 22.มีการมอบหมายงานได้อย่างชัดเจน 23.มีการนิเทศน์ ติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง 24.ผู้ปกครองเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 25.โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาโรงเรียน	18.มีข้อจำกัดในการใช้วัสดุอุปกรณ์ทั้งครูและนักเรียน 19.การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ไม่ครบถ้วน 20.ขาดการใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศร่วมกัน 21.การมอบหมายในหน้าที่บางงานยังคลุมเครือ ไม่ชัดเจน 22.การติดตามประเมินผลยังขาดความต่อเนื่อง

ตารางการสรุปผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา โดยภาพรวม

ตาราง 1 การประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)

ประเด็นตัวชี้วัด	น้ำหนัก คะแนน คะแนน เต็ม 1	ค่าคะแนน		คะแนนจริง		สรุป ผลการวิเคราะห์
		โอกาส (+)	อุปสรรค (-)	โอกาส (+)	อุปสรรค (-)	
		1-5	1-5			
1. ด้านสังคม-วัฒนธรรม (Social = S)	0.30	8.17	3.50	2.45	1.05	1.40
2. ด้านเทคโนโลยี (Technology = T)	0.25	5.21	3.67	1.30	0.92	0.39
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic = E)	0.30	9.96	2.49	2.99	0.75	2.24
4. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Politic = P)	0.15	5.19	5.19	0.78	0.78	0.00
ค่าเฉลี่ยคะแนนจริงประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)				7.52	3.49	4.03
สรุปการประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)				2.01		

ตาราง 2 การประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (2S4M)

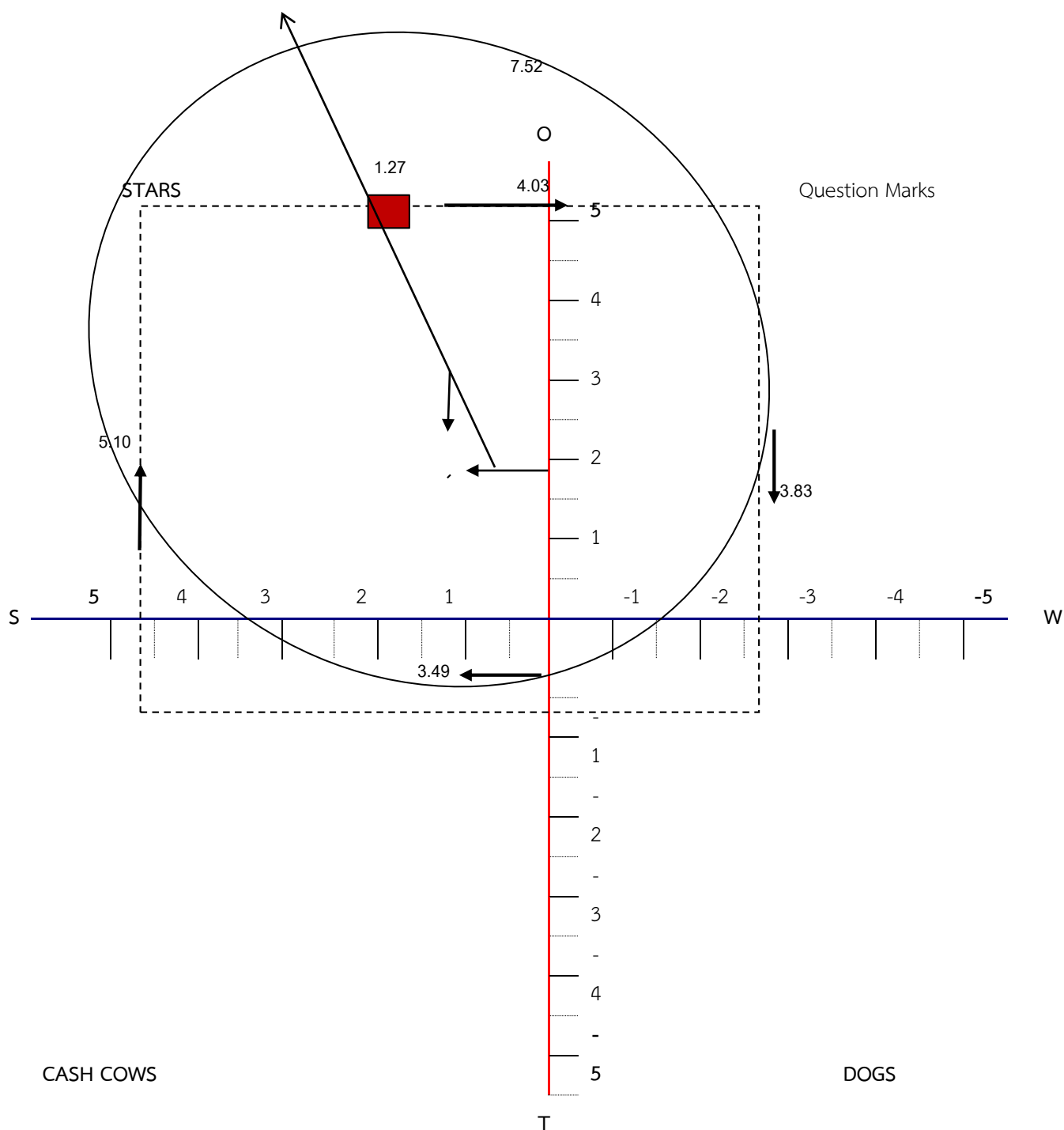
ประเด็นตัวชี้วัด	น้ำหนัก คะแนน คะแนนเต็ม 1	ค่าคะแนน		คะแนนจริง		สรุป ผลการวิเคราะห์
		จุด แข็ง (+)	จุดอ่อน (-)	จุด แข็ง (+)	จุดอ่อน (-)	
		1-5	1-5			
1.ด้านโครงสร้างและนโยบาย (Structure =S1)	0.15	7.50	3.75	1.13	0.56	0.56
2.ด้านผลผลิตและการบริการ (Service and Products = S2)	0.15	4.66	4.66	0.70	0.70	0.00
3. ด้านบุคลากร (Man = M1)	0.20	3.83	5.75	0.77	1.15	-0.38
4.ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money = M2)	0.20	3.92	0.00	0.78	0.00	0.78
5.ด้านวัสดุ และอุปกรณ์ (Materials = M3)	0.10	10.07	3.36	1.01	0.34	0.67
6.ด้านการบริหารจัดการ (Mannagement = M4)	0.20	3.61	5.42	0.72	1.08	-0.36
				5.10	3.83	1.27
สรุปการประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (2S4M)				0.64		

**ตารางสรุปผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา
ประเด็นตัวชี้วัดปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP) และ ภายใน (2S4M)**

ประเด็นตัวชี้วัดปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)/ผลการประเมิน	
รายการปัจจัย	ค่าเฉลี่ยคะแนนจริง
1. ด้านสังคม-วัฒนธรรม (Social = S)	1.40
2. ด้านเทคโนโลยี (Technology = T)	0.39
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic = E)	2.24
4. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Politic = P)	0.00
สรุปการประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (2S4M)	4.03

ประเด็นตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมภายใน (2S4M)/ผลการประเมิน	
รายการปัจจัย	ค่าเฉลี่ยคะแนนจริง
1. ด้านโครงสร้างและนโยบาย (Structure =S1)	0.56
2. ด้านผลผลิตและการบริการ (Service and Products = S2)	0.00
3. ด้านบุคลากร (Man = M1)	-0.38
4. ด้านประสิทธิภาพการเงิน (Money = M2)	0.78
5. ด้านวัสดุ และอุปกรณ์ (Materials = M3)	0.67
6. ด้านการบริหารจัดการ (Mannagement = M4)	-0.36
สรุปการประเมินสถานภาพปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (2S4M)	1.27

กราฟแสดงผลการประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา
บนแกนความสัมพันธ์ของ SWOT



ส่วนที่ 3

สาระสำคัญของแผนกลยุทธ์

ส่วนที่ 3

สาระสำคัญของแผนกลยุทธ์

อุดมการณ์ หลักการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุดมการณ์

เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต

หลักการ

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้

1. **หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์** ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. **หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย** ให้มีความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

3. **หลักแห่งความเสมอภาค** คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิ์เสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างเท่าถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4. **หลักการมีส่วนร่วม** องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

5. **หลักแห่งความสอดคล้อง** อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องสอดคล้องกับสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา

และทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการ

เรียนรู้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2558-2564)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เป็นนโยบายระดับชาติ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านความมั่นคงของภาครัฐ ในระยะ 7 ปี แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ และส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป กรอบความคิดหลักในการกำหนดนโยบายได้คำนึงถึงค่านิยมหลักของชาติซึ่งเป็นสิ่งที่คนในชาติจะต้องยึดถือและพึงรักษาไว้ร่วมกัน และผลประโยชน์แห่งชาติซึ่งเป็นความมุ่งประสงค์ของชาติ ที่จะทำให้ค่านิยมหลักของชาติดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงต่อเนื่อง ค่านิยมหลักของชาติ ได้แก่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ 2) เชื่อมมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม มีเหตุมีผล เคารพสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และหลักนิติธรรม 4) เห็นคุณค่าในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย 5) เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ อัตลักษณ์ และวัฒนธรรมบนพื้นฐานของการยึดมั่นในความเป็นพหุสังคม 6) อยู่ร่วมกับประชาคมโลกอย่างสันติ ด้วยมิตรภาพอันดีผลประโยชน์แห่งชาติ ได้แก่ 1) การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ 2) การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ 3) การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ 4) การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 5) ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน 6) ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร 7) ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ 8) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

วิสัยทัศน์ “ชาติมีเสถียรภาพและเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ประเทศมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปลอดภัยจากภัยคุกคามข้ามพรมแดน พร้อมเผชิญวิกฤติการณ์ มีบทบาทเชิงรุกในประชาคมอาเซียน และดำเนินความสัมพันธ์กับนานาประเทศอย่างมีคุณภาพ”

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 3) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความปลอดภัย ความมั่นคง และความสมานฉันท์ในชาติ เพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ
- 4) เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง
- 5) เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

6) เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคง ความยั่งยืน และ มีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

7) เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงคราม และวิกฤติการณ์ ความมั่นคง อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

8) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงคราม และสามารถนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ

9) เพื่อส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่สร้างสรรค์ และสันติ ในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษามลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

นโยบายความมั่นคง ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 นโยบายสำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ (ศธ. เป็นหน่วยหลัก) เกี่ยวข้องใน 3 นโยบาย

1. นโยบายที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 1.1) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. นโยบายที่ 2 สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ 2.4) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

3. นโยบายที่ 3 ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3.3) เสริมสร้างสันติสุข และการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นพลังในการเข้าถึงประชาชน

ส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป 13 นโยบาย คือ (1) จัดระบบบริหารจัดการชายแดน เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาข้ามพรมแดน (2) สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ (3) ปกป้องรักษามลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล (4) จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมือง (5) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน (6) เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ จากภัยการทุจริตคอร์รัปชัน (7) เสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และไซเบอร์ (8) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (9) เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน และอาหาร (10) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ (11) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ (12) พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และ (13) เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติดั้งแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”



มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ



มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
- มีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ



ยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก
- คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน



ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) มีวิสัยทัศน์ประเทศไทย คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคง เป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศ ที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ได้แก่ ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีความรู้ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหามาบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความสุขของประชากรไทย (2) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (3) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (1) การพัฒนาและเสริมสร้างคน ในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมี ส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ (4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคง ในปัจจุบัน (2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลกอย่างยั่งยืน โดย (1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวม อย่างเป็นรูปธรรม (2) การบริหารจัดการความมั่นคง ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน แนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้า และการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคน ในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ (2) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน (3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิต ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูป และ (5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลก ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทย (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียัสน์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และมีพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็น ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพ ในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร (2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (3) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ (4) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (2) ปฏิรูปประเพณีและการคุ้มครองผู้บริโภค (3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม (6) ลงทุนทางสังคม แบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัย และแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมาย

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและตั้งพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (5) สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานทางสังคมและวัฒนธรรม และ (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง โดย (1) ส่งเสริมการปรับตัวภูมิทัศน์ในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัวยุคใหม่ การเงิน และอาชีพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง และการพึ่งพากันเอง (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) สภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (3) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งมรดกธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ทั้งระบบ (3) ฟื้นฟูชายฝั่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน และ (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน และ (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และค่ามาตรฐานสากล (4) สงวนรักษาอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิต พื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัย สิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงด้านพลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (1) พัฒนาการจัดการน้ำ เชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตร และอาหารของประเทศ และชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของ คนไทย (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไก และระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ และ (4) ความเสมอภาค ในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดย (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุก ระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (2) ระบบการเงินการคลังประเทศ สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อน การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาประเทศ โดย (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (3) ส่งเสริม การกระจายอำนาจ และสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (2) บุคลากรภาครัฐ ยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย (1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบ (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และ ตรวจสอบได้ และ (4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย (1) ภาครัฐจัดให้มี กฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (3) การบังคับใช้ กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (1) บุคลากร และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับ การปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหา ความจริง (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และ (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560 เห็นชอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบ และแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผน คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้ง ความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทยบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 15 ปีข้างหน้า ดังนี้

วิสัยทัศน์ :

คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทฤษฎีของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้จักสามัคคี และร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

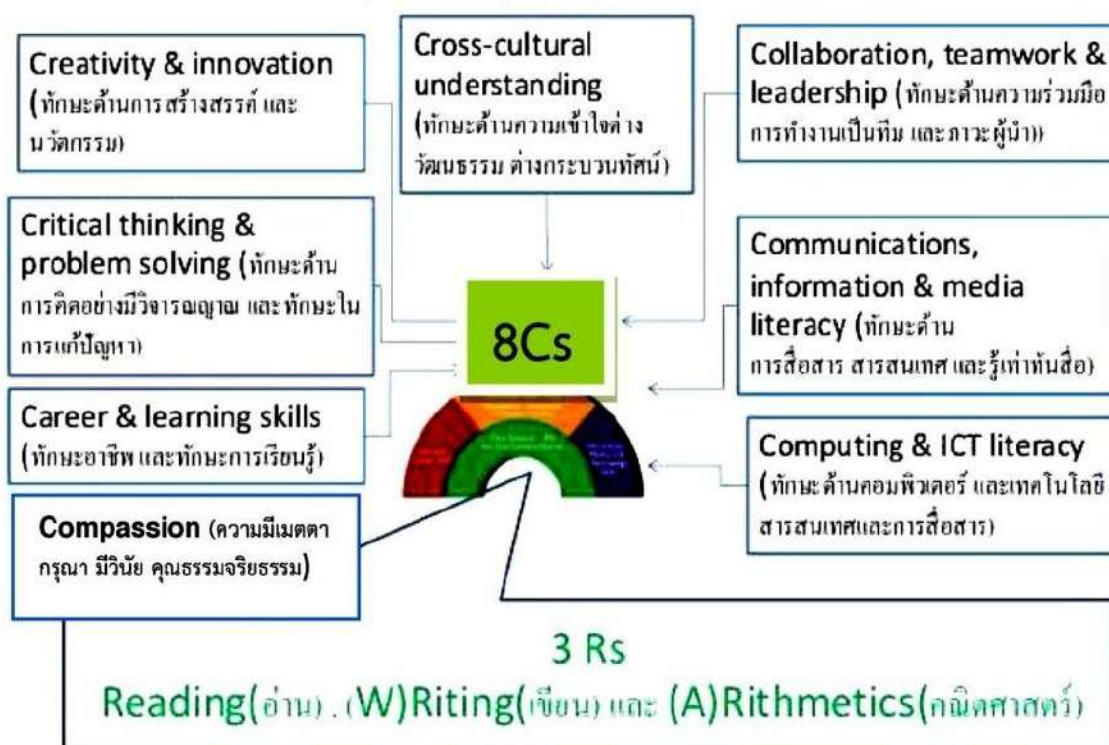
แผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่

- การอ่านออก (Reading)
- การเขียนได้ (Writing) และ
- การคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs ได้แก่

- ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์
- ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ
- ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ
- ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้
- ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม



เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ

ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)
- 2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity)
- 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality)
- 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุ

เป้าหมาย (Efficiency)

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบท ที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมาย ดังนี้

- 1.1 คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.2 คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 1.3 คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนา

- 3.1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 3.2 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.3 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)
- 3.4 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

- 2.1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- 2.2 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
- 2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

- 3.1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงาน และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- 3.2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
- 3.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

- 3.1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ
- 3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

3.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3.5 ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ

3.6 ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล

3.7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เติบโตตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3.3 สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3.4 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

3.5 พัฒนาค้นคว้าข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

3.6 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3.7 พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

4.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

4.2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

4.3 ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

แนวทางการพัฒนา

3.1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

3.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

3.3 พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยง และเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

5.1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

5.2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

5.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓.๓ พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายดังนี้

- 6.1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้
- 6.2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- 6.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และพื้นที่
- 6.4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ
- 6.5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญ กำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

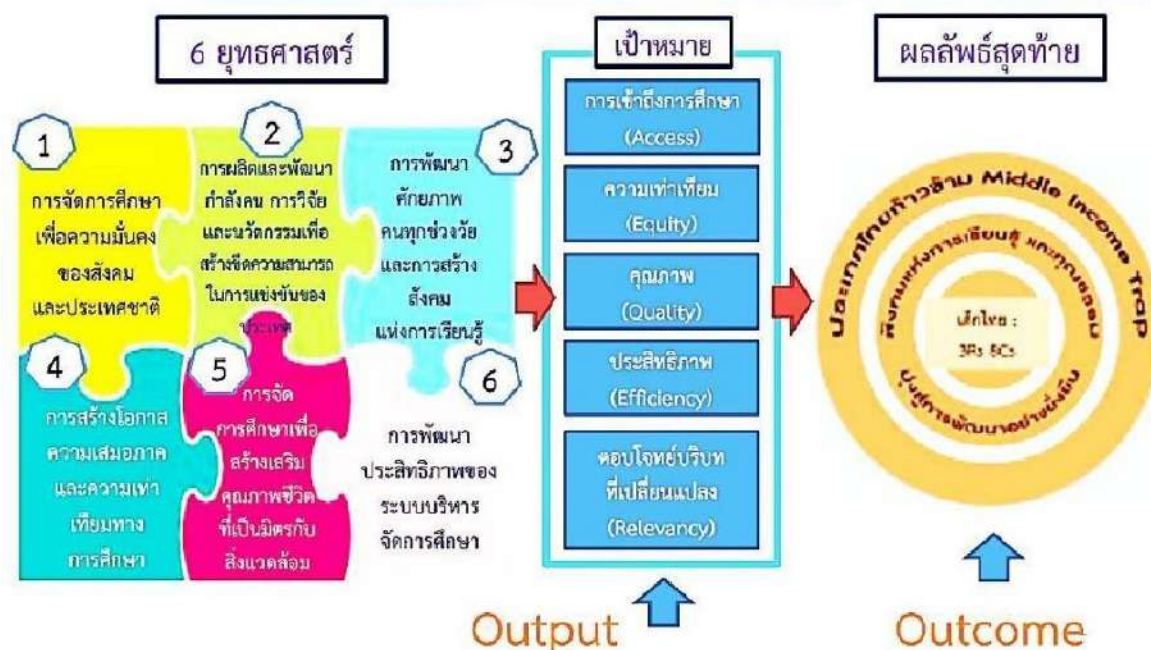
แนวทางการพัฒนา

- 3.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา
- 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา
- 3.4 ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
- 3.5 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

กรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ

วิสัยทัศน์

“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”



จุดเน้นเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้กำหนดจุดเน้นเชิงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

7.1 น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธาน และพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ถือเป็นพรอันสูงสุด และมอบเป็นนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน่วยงานในสังกัด ดังนี้

1) พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีใจความสำคัญว่า (1) "การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง (2) การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตหรืออุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education)"

2) สืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช ที่ทรงมีแนวพระราชกระแสฯ ทรงพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน ครู และการศึกษา

(1) นักเรียน

○ “ครูต้องสอนให้เด็กนักเรียนมีน้ำใจ เช่น คนเรียนเก่งช่วยติวเพื่อนที่เรียนล้าหลัง มิใช่สอนให้เด็กคิดแต่จะแข่งขัน (Compete) กับเพื่อน เพื่อให้คนเก่งได้ลำดับดี ๆ เช่น สอบได้ที่หนึ่งของชั้น แต่ต้องให้เด็กแข่งขันกับตนเอง” (11 มิ.ย.2555)

○ “ครูไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคโนโลยีมาก แต่ต้องมุ่งปลูกฝังความดีให้นักเรียน ขั้นต้น ต้องอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี เด็กโตก็ต้องทำเช่นกัน” (6 มิ.ย.2555)

○ “เราต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะมากขึ้น จะได้มีความสามัคคี รู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรู้และประสบการณ์แก่กัน” (5 ก.ค.2555)

○ “ทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเป็นคนดี นักเรียนรักครู ครูรักนักเรียน” (9 ก.ค.2555)

(2) ครู

○ “เรื่องครูมีความสำคัญไม่น้อยกว่านักเรียน ปัญหาหนึ่ง คือ การขาดครู เพราะจำนวนไม่พอ และครูย้ายบ่อย ดังนั้น ก่อนคัดเลือกเด็กที่จะพัฒนาต้องพัฒนาครูก่อน ให้พร้อมที่จะสอนเด็กให้ได้ผลตามที่ต้องการ จึงจะต้องคัดเลือกครูและพัฒนาครู ต้องตั้งฐานะในสังคมของครูให้เหมาะสม และปลูกจิตสำนึกโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการคือ การให้ทุนและอบรม กล่าวคือ ต้องมีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่เหมาะสมที่จะสอน ต้องอบรมวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ ความเป็นครูที่แท้จริง คือ มีความรักความเมตตาต่อเด็ก ควรเป็นครูท้อแท้ เพื่อจะได้มีความผูกพันและคิดที่จะพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดของตน ไม่คิดย้ายไปย้ายมา” (11 มิ.ย.2555)

○ “ต้องปรับปรุงครู ครูจะอายุ 40-50 ปี ก็ต้องเรียนใหม่ ต้องปฏิวัติครูอย่างจริงจัง” (6 มิ.ย.2555)

○ “ปัญหาปัจจุบันคือ ครูมุ่งเขียนงานวิทยานิพนธ์ เขียนตำราส่งผู้บริหารเพื่อให้ได้ตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้น แล้วบางทีก็ย้ายไปที่ใหม่ ส่วนครูที่มุ่งการสอนหนังสือกลับไม่ได้อะไรตอบแทน ระบบไม่ยุติธรรม เราต้องเปลี่ยนระเบียบตรงจุดนี้ การสอนหนังสือต้องถือว่าเป็นความดี ความชอบ หากคนใดสอนดี ซึ่งส่วนมากคือมีคุณภาพและปริมาณ ต้องมี reward” (5 ก.ค. 2555)

○ “ครูบางส่วนเวลาสอนนักเรียนจะสอนไม่หมดแต่เก็บไว้บางส่วน หากนักเรียนต้องการรู้ทั้งหมดวิชา ก็ต้องเสียเงินไปสมัครเรียนพิเศษกับครูท่านนั้น จะเป็นการสอนในโรงเรียนหรือส่วนตัวก็ตาม” (5 ก.ค.2555)

7.2 การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี

1) กระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ

- (1) ความมั่นคง
- (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

7.3 จุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

- 1) ดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)
- 2) ทุกโครงการของกระทรวงศึกษาธิการต้องเน้นความโปร่งใส และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- 3) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีคุณลักษณะ MM = Modernized MOE มีการดำเนินการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรฯ พุทธศักราช 2560
- 4) ดำเนินการเร่งด่วนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีให้เห็นผลการดำเนินการเป็นรูปธรรม

7.4 จุดเน้นสำคัญ นโยบาย แนวทางหลักการดำเนินงานและโครงการสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านเป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง

แนวทางหลัก

1.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

1.1.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักน้อมนำพระราชปณิธานและพระราชกระแสด้านการศึกษา พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวประวัติศาสตร์และสถาบันพระมหากษัตริย์

1.1.2 พัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อความโปร่งใสและสมานฉันท์ เช่น กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

1.2 การบริหารจัดการ

1.2.1 การศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่ชายขอบ/ชายแดน

1.2.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. ด้านการผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางหลัก : ผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

2.1 การยกระดับมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และครูด้านภาษา

2.1.1 ยกระดับวิชาภาษาอังกฤษรองรับ Thailand 4.0 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดทำ Echo English Vocational ซึ่งเป็น Application ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา และการอบรมโดย Boot Camp ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประชาชนในรูปแบบต่างๆ อาทิ หลักสูตรภาษาอังกฤษระยะสั้น Application และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย

2.1.2 พัฒนาวิชาภาษาจีน โดยหลักการเดียวกับวิชาภาษาอังกฤษ โดยปี 2560 จะดำเนินการเป็นกลุ่มเล็กโดยการสนับสนุนของสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.1.3 ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่เต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลน บุคลากรสายวิทยาศาสตร์ของประเทศ

2.1.4 พัฒนาโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนหลักสูตรพิเศษเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน

2.2 ผลิตกำลังคนรองรับ New S-Curve โดยสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาและการจัดการศึกษา ทวิภาคีอีกรูปแบบหนึ่งโดยใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงานเป็นโรงเรียน” โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้มีสมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

2.3 ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เร่งรัดการพัฒนาอาจารย์ เพื่อผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยี รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรมใหม่

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

แนวทางหลัก

3.1 การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.1.1 การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

1) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดูแลเด็กระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นอนุบาล 3 (เด็กอายุ 3 – 5 ปี) และจัดทำมาตรฐานผู้เรียน ครู สถานศึกษาและผู้บริหารเพื่อประกันคุณภาพให้แก่เด็กปฐมวัยทุกสังกัด

2) หน่วยงานอื่น อาทิ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.2 การส่งเสริม plugged คุณธรรม จริยธรรม

1) เรื่องคุณธรรม จริยธรรมเน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเด็กเยาวชน และต่อยอดการสร้างความคิดสร้างสรรค์หลายทางทั้งกระบวนการลูกเสือ-เนตรนารี รวมทั้งรูปแบบโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ และโครงการยุวทูตความดี

2) รณรงค์ให้เด็ก “เกลียดการโกง ความไม่ซื่อสัตย์”

3.1.3 การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน

1) หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ชุมชนท้องถิ่นสามารถออกแบบหลักสูตรเองได้

2) ปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่ม 3 วิชา ซึ่งอยู่ในกรอบเดิม ได้แก่ วิชา ภูมิศาสตร์ ICT และ Design and Technology โดยวิชา ICT และ Design and Technology เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา

3) แก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เน้นกิจกรรมการอ่านโดยเฉพาะ การอ่านให้ได้ก่อนบุลฟิงและการปรับปรุงห้องสมุด

4) เน้นการจัดการเรียนการสอน การคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบ Active Learning ในห้องเรียนปกติและกิจกรรมเสริม โดยกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรม / วิธีการย่อย รวมทั้งการรองรับผลการทดสอบ PISA และ STEM Education

3.1.4 การวัดและประเมินผล

1) การวางแผนการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) เพื่อให้ผลคะแนนสูงขึ้น
2) การประเมินผล O – Net ในวิชาสังคมศึกษาให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ประเมิน สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้ออกข้อสอบ

3) การออกข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการออกข้อสอบ

3.2 การผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3.2.1 การสรรหาครู

1) โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มอบให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการสรรหาครู (การผลิตรูปแบบการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การติดตามพร้อมการพัฒนา)

2) เปิดโอกาสให้คนเก่งมาเป็นครู

3.2.2 ปรับเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะครูให้เป็นการเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน เพื่อให้ครูอยู่ในห้องเรียน

3.2.3 การพัฒนาครู การอบรมครู

1) หลักสูตรในการอบรมครูให้มีความเชื่อมโยงกับการได้รับวิทยฐานะ และการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติ/เห็นชอบ รวมทั้งการพัฒนาครูด้วยระบบ TEPE Online

2) หน่วยดำเนินการ ให้หน่วยงานกลางในการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

แนวทางหลัก : โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

4.1 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาโดยยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน (ICU) รวมทั้งการดำเนินการตามแนวทาง No Child Left Behind คือ จัดทำข้อมูลเพื่อส่งต่อผู้เรียน การป้องกัน การติดตามเด็กออกกลางคันโดยชุมชน ผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบ และคัดกรองเด็กที่มีความจำเป็นและต้องการเป็นพิเศษ

4.2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่าย ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านสื่อและองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

4.3 จัดระบบการคัดเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัย (Admission) เพื่อสร้างความเท่าเทียมในการใช้สิทธิ์เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาผ่านระบบ Clearing-House

5. ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางหลัก : พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

5.1 โครงการธนาคารขยะ โดยโรงเรียนและชุมชนร่วมคัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ประโยชน์

5.2 การสร้างจิตสำนึกการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น โรงเรียนตามพระราชดำริ : ต้นแบบ

การจัดการ สิ่งแวดล้อม

5.3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยขยายผลบรรจุในหลักสูตรทุกระดับ

6. ด้านการพัฒนาระบบและการบริหารจัดการ

แนวทางหลัก : พัฒนาระบบบริหารจัดการ

6.1 เรื่องกฎหมาย

เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา จำนวน 12 ฉบับ ดังนี้

6.1.1 กฎหมายหลัก

1) พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2) พ.ร.บ. กองทุนช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ พ.ศ.

3) พ.ร.บ. ปฏิรูปการศึกษา : จัดตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

6.1.2 กฎหมายรอง ใน พ.ร.บ. ปฏิรูปการศึกษา

1) พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

2) พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

4) พ.ร.บ. เงินเดือน วิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู

5) พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ.

6) พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

7) พ.ร.บ. การศึกษาตลอดชีวิต พ.ศ.

8) พ.ร.บ. เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ.

9) พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาครู พ.ศ.

6.2 ปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3 การจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษา ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน

6.4 การขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่

ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นฐานะในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.5 บริหารจัดการโรงเรียนแม่เหล็กและโรงเรียนขนาดเล็ก